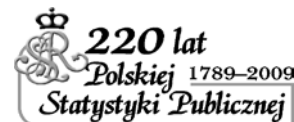

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Przemysłu
Urząd Statystyczny w Szczecinie

Notatka Informacyjna

WYNIKI BADAŃ GUS

Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2006-2008

Wyniki badania działalności innowacyjnej¹ wskazują, że udział przedsiębiorstw, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe² (nowe lub istotnie ulepszone produkty lub procesy) w latach 2006-2008 był niższy niż w poprzednim okresie badawczym. W przemyśle wyniósł 21,3% wobec 23,2% w latach 2004-2006, a w sektorze usług odpowiednio 15,6% wobec 21,2 %.

Przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2006-2008 według klas wielkości

Wyszczególnienie	przedsiębiorstwa o liczbie pracujących		
	10-49	50-249	powyżej 249
Ogółem przemysł.....	14,6	32,7	60,7
Górnictwo.....	9,6	24,3	46,9
Przetwórstwo przemysłowe	14,7	33,0	60,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	11,3	30,3	63,4
Ogółem sektor usług	12,5	25,0	47,7
Handel hurtowy i komisowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	10,4	21,5	41,4
Transport, Działalność wspomagająca transport oraz Działalność związana z turystyką.....	8,2	13,8	38,3
Poczta i telekomunikacja	26,1	47,9	95,2
Pośrednictwo finansowe	34,7	44,1	62,0
Informatyka	27,3	53,7	67,4
Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz Badania i analizy techniczne	13,7	26,5	52,4

¹ Prezentowane wyniki dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekraczała 9 osób, a działalność gospodarcza zaklasyfikowana była do następujących rodzajów działalności wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004): **przemysł** (sekcja C- górnictwo, sekcja D-przetwórstwo przemysłowe, sekcja E- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę), **sektor usług** (dział 51 – handel hurtowy i komisowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami, sekcja I – transport, gospodarka magazynowa i łączność, sekcja J- pośrednictwo finansowe, dział 72-informatyka, grupa 74.2- działalność w zakresie architektury i inżynierii, grupa 74.3- badania i analizy techniczne).

Działalność innowacyjna — to całokształt działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych i komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

² **Przedsiębiorstwo innowacyjne w zakresie innowacji produktowych i procesowych:** Przedsiębiorstwo, które w badanym okresie wprowadziło przynajmniej jedną innowację produktową lub procesową: nowy lub istotnie ulepszony produkt bądź nowy lub istotnie ulepszony proces, będące nowością przynajmniej dla badanego przedsiębiorstwa.

Największy udział przedsiębiorstw, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe wystąpił w następujących działach przemysłu: *produkcja koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych* – 52,5%, *produkcja wyrobów chemicznych* - 42,3% oraz *produkcja wyrobów tytoniowych* - 42,9%. W sektorze usług były to działy: *ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno-rentowe, bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej* – 59,3% oraz *pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno-rentowych* – 46,6% należące do sekcji *pośrednictwo finansowe*.

Przedsiębiorstwa innowacyjne w zakresie innowacji produktowych i procesowych według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2006–2008

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowacje w latach 2006–2008 w % ogółu przedsiębiorstw			
	ogółem	nowe lub istotnie ulepszone produkty	w tym nowe dla rynku	nowe lub istotnie ulepszone procesy
Ogółem przemysł.....	21,3	15,5	9,3	17,0
Górnictwo.....	17,5	9,6	3,5	15,5
Przetwórstwo przemysłowe	21,2	15,9	9,6	16,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	26,0	4,5	3,2	24,9
Ogółem sektor usług	15,6	10,3	6,3	12,3
Handel hurtowy i komisowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	12,7	7,4	5,0	9,1
Transport, Działalność wspomagająca transport oraz Działalność związana z turystyką.....	10,3	5,7	1,9	8,9
Poczta i telekomunikacja	33,6	26,8	18,7	26,2
Pośrednictwo finansowe	39,3	33,1	15,9	31,3
Informatyka	34,1	29,7	24,7	26,4
Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz Badania i analizy techniczne	16,2	10,0	7,4	12,4

Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle wyniosły w 2008 r. 25,6 mld zł i były wyższe o 43,8% w stosunku do roku 2006. W sektorze usług wyniosły one 12,6 mld zł i były wyższe o 51,8% w porównaniu z rokiem 2006. Odsetek przedsiębiorstw, które poniosły nakłady na innowacje produktowe i procesowe w 2008 roku był jednak niższy niż w 2006 r. zarówno w przemyśle jak i w sektorze usług. W 2008 roku nakłady poniosło 16,9 % przedsiębiorstw przemysłowych i 12,6% w sektorze usług (w 2006 roku było to 20,0% przedsiębiorstw w przemyśle i 18,8% w sektorze usług). Wzrosła natomiast wartość nakładów przypadających na 1 przedsiębiorstwo prowadzące działalność w zakresie innowacji produktowych i procesowych (tzn. ponoszące nakłady na tę działalność). W przemyśle wyniosły one 4654,5 tys. zł, natomiast w sektorze usług 4642,5 tys. zł. (w 2006 r. było to 3206,0 tys. zł w przemyśle i 2648,4 tys. zł w sektorze usług.). Zarówno w przemyśle jak i w sektorze usług największy udział w nakładach na działalność innowacyjną

miały nakłady na maszyny i urządzenia techniczne (56,6% w przemyśle i 48,7% w sektorze usług). Wydatki na działalność badawczo-rozwojową stanowiły 8,1% nakładów w przemyśle i 7,4% w sektorze usług. Największe udziały w nakładach na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle w 2008 r. odnotowano w działach PKD:

- produkcja koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych – 16,2%,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz parę wodną i gorącą wodę – 11,2%,
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – 10,3%.

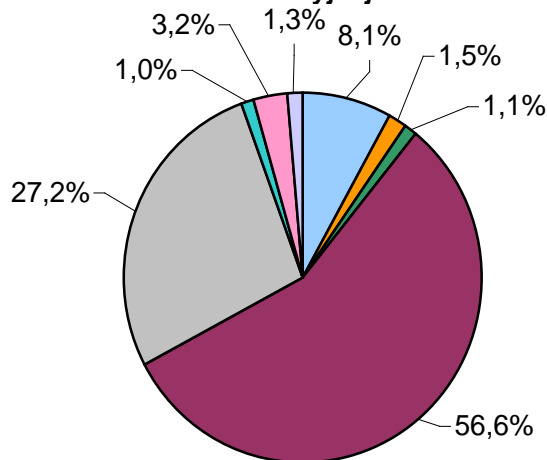
W sektorze usług największy udział w nakładach miały przedsiębiorstwa należące do działu *handel hurtowy i komisowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami* – 39,0% oraz *poczta i telekomunikacja* - 30,2%.

Utrzymuje się wiodący udział województw mazowieckiego i śląskiego w nakładach na działalność innowacyjną w przemyśle w 2008 r., ale udział ten w porównaniu z rokiem 2006 zmalał, z 22,5% do 20,7% dla województwa mazowieckiego i z 21,0% do 17,1% dla województwa śląskiego. Wzrósł natomiast znacznie udział województwa łódzkiego (wzrost z 2,5% do 9,4%) oraz pomorskiego (wzrost z 5,5% do 8,9%).

Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2006 i 2008 roku według województw.

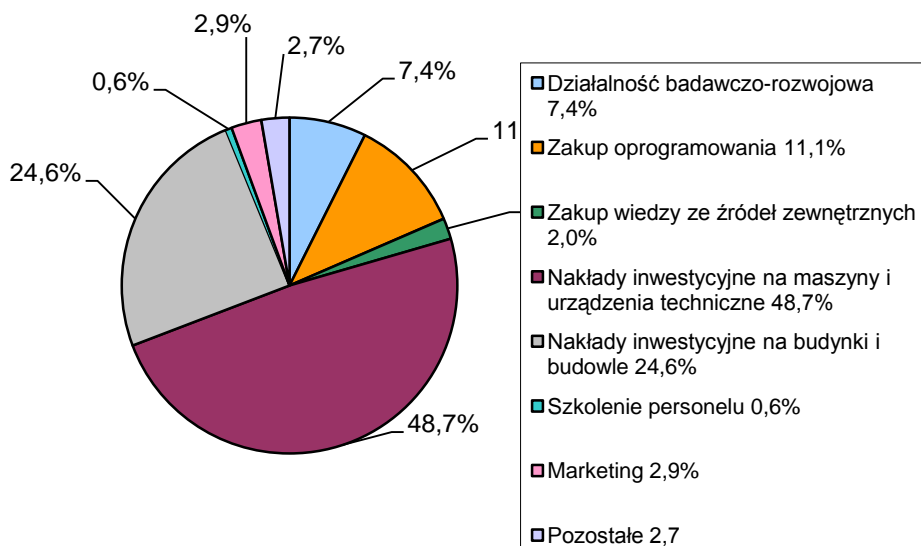
Wyszczególnienie	2006		2008	
	w mln zł	w odsetkach	w mln zł	w odsetkach
Polska	17 841,2	100,0	25590,7	100,0
Dolnośląskie	1220,1	6,8	1829,7	7,1
Kujawsko-pomorskie	875,8	4,9	1981,0	7,7
Lubelskie	562,7	3,2	827,4	3,2
Lubuskie	239,8	1,3	362,5	1,4
Łódzkie	454,3	2,5	2403,7	9,4
Małopolskie	1341,7	7,5	1615,2	6,3
Mazowieckie	4022,0	22,5	5295,9	20,7
Opolskie	315,8	1,8	310,7	1,2
Podkarpackie	937,8	5,3	1017,3	4,0
Podlaskie	458,3	2,6	445,5	1,7
Pomorskie	982,9	5,5	2285,2	8,9
Śląskie	3753,3	21,0	4387,0	17,1
Świętokrzyskie	1163,0	6,5	451,6	1,8
Warmińsko-mazurskie	323,9	1,8	325,4	1,3
Wielkopolskie	1714,8	9,6	1656,7	6,5
Zachodniopomorskie	330,7	1,9	395,9	1,5

Struktura nakładów na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przedsiębiorstwach przemysłowych według rodzajów działalności innowacyjnej w 2008 r.

- Działalność badawczo-rozwojowa 8,1%
- Zakup oprogramowania 1,5%
- Zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych 1,1%
- Nakłady inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne 56,6 %
- Nakłady inwestycyjne na budynki i budowle 27,2%
- Szkolenie personelu 1,0%
- Marketing 3,2%
- Pozostałe 1,3

Struktura nakładów na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przedsiębiorstwach z sektora usług według rodzajów działalności innowacyjnej w 2008 r.

- Działalność badawczo-rozwojowa 7,4%
- Zakup oprogramowania 11,1%
- Zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych 2,0%
- Nakłady inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne 48,7%
- Nakłady inwestycyjne na budynki i budowle 24,6%
- Szkolenie personelu 0,6%
- Marketing 2,9%
- Pozostałe 2,7

Udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach ze sprzedaży ogółem w przemyśle w 2008 roku wyniósł 12,3% wobec 13,1% w 2006 r., a w sektorze usług zanotowano spadek odpowiednio z 6,6% do 5,9%.

Przychody ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych i w sektorze usług według rodzajów działalności (PKD) w 2008 r.

Wyszczególnienie	Produkty, które wprowadzono na rynek w latach 2006-2008 w % przychodów ze sprzedaży ogółem		
	ogółem	z tego	
		nowe dla rynku	nowe tylko dla przedsiębiorstwa
Ogółem przemysł.....	12,3	6,5	5,8
Górnictwo.....	3,8	1,7	2,1
Przetwórstwo przemysłowe	14,8	7,8	7,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	0,8	0,7	0,1
Ogółem sektor usług	5,9	1,9	4,0
Handel hurtowy i komisowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	1,8	1,2	0,6
Transport, Działalność wspomagająca transport oraz Działalność związana z turystyką.....	3,4	1,7	1,7
Poczta i telekomunikacja	32,4	4,4	28,0
Pośrednictwo finansowe	11,1	2,6	8,5
Informatyka	10,7	7,1	3,6
Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz Badania i analizy techniczne	3,2	2,4	0,8

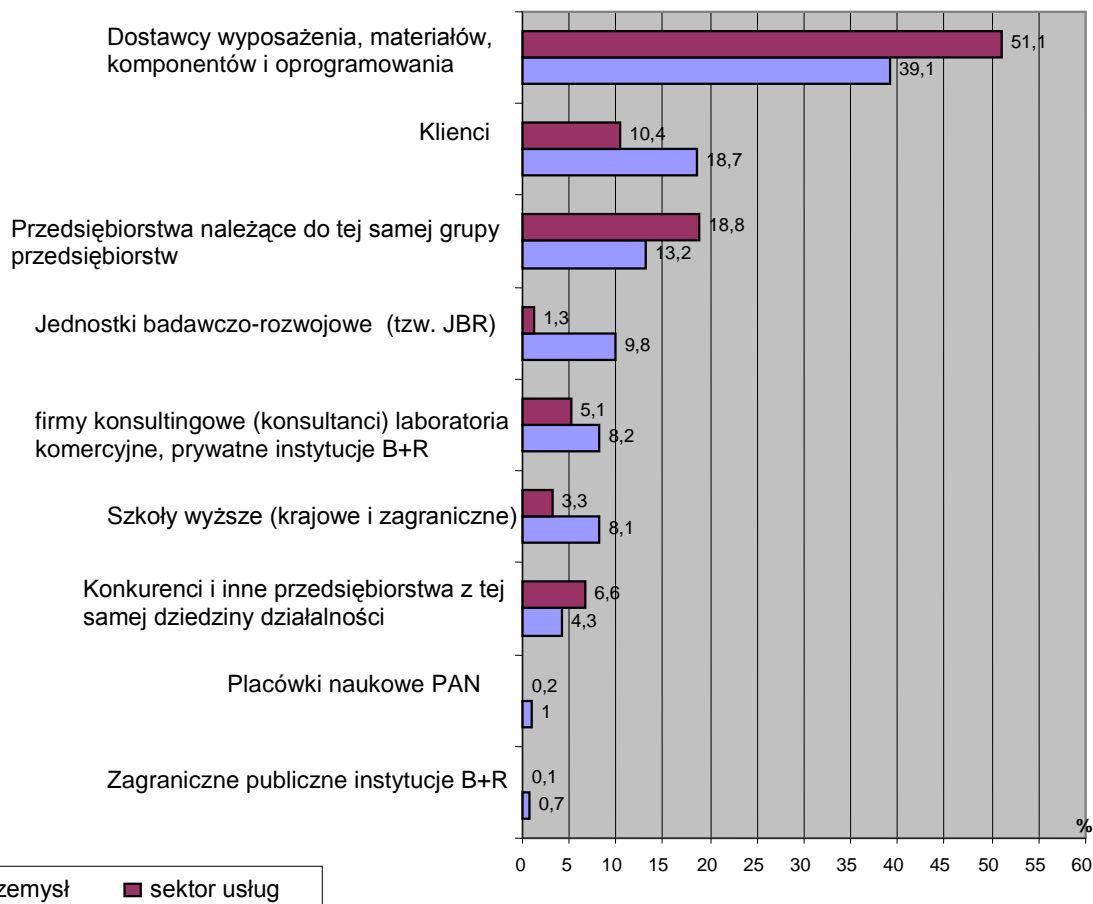
W latach 2006-2008 spośród ogółu przedsiębiorstw przemysłowych tylko 8,3% współpracowało³ w zakresie swojej działalności innowacyjnej z innymi przedsiębiorstwami lub instytucjami, natomiast w sektorze usług było to 6,6%. Oznacza to spadek w porównaniu z latami 2004-2006, kiedy współpracę taką deklarowało 11,1 % przedsiębiorstw zarówno w przemyśle jak i w sektorze usług. Skłonność do współpracy rosła wraz z wielkością przedsiębiorstw (współpracowało 3,8% przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10-49, 14,9% o liczbie pracujących 50-249 i 40,5% przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 249 w przemyśle oraz odpowiednio 4,5%, 11,8% oraz 34,4% przedsiębiorstw w sektorze usług).

Przedsiębiorstwa aktywne innowacyjnie w przemyśle i w sektorze usług, które w latach 2006-2008 współpracowały z innymi przedsiębiorstwami lub instytucjami w zakresie działalności innowacyjnej według rodzajów działalności

Wyszczególnienie	jako % wszystkich przedsiębiorstw
Ogółem przemysł.....	8,3
Górnictwo.....	10,8
Przetwórstwo przemysłowe	8,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	15,3
Ogółem sektor usług.....	6,6
Handel hurtowy i komisowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	4,6
Transport, Działalność wspomagająca transport oraz Działalność związana z turystyką.....	3,5
Poczta i telekomunikacja	16,2
Pośrednictwo finansowe	22,4
Informatyka	17,9
Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz Badania i analizy techniczne	7,5

³ **Współpraca w zakresie działalności innowacyjnej** oznacza aktywny udział we wspólnych projektach dotyczących działalności innowacyjnej z innymi przedsiębiorstwami lub instytucjami niekomercyjnymi.

Rodzaje instytucji partnerskich, z którymi współpracę w latach 2006-2008 przedsiębiorstwa przemysłowe i z sektora usług oceniają jako najbardziej korzystną dla ich działalności innowacyjnej w % przedsiębiorstw, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej

Najbardziej korzystną dla działalności innowacyjnej przedsiębiorstw była współpraca z dostawcami wyposażenia, materiałów, komponentów i oprogramowania – wskazało tak 39,1 % spośród przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej w latach 2006-2008 w przemyśle i ponad połowa (51,1%) w sektorze usług. Istotne znaczenie dla współpracy przedsiębiorstw przemysłowych mieli klienci - 18,7%, a dla przedsiębiorstw w sektorze usług: przedsiębiorstwa należące do tej samej grupy przedsiębiorstw (18,8%).

W latach 2006-2008 13,3% badanych przedsiębiorstw przemysłowych i 14,9 % przedsiębiorstw z sektora usług wprowadziło innowacje organizacyjne⁴, natomiast 13,5% przedsiębiorstw przemysłowych i 13,9% przedsiębiorstw z sektora usług wprowadziło

⁴ **Innowacja organizacyjna** to wdrożenie nowej metody organizacyjnej w przyjętych przez przedsiębiorstwo zasadach działania (w tym w zakresie Zarządzania wiedzą – *Knowledge management*), w organizacji miejsca pracy lub w stosunkach z otoczeniem, która nie była dotychczas stosowana w przedsiębiorstwie.

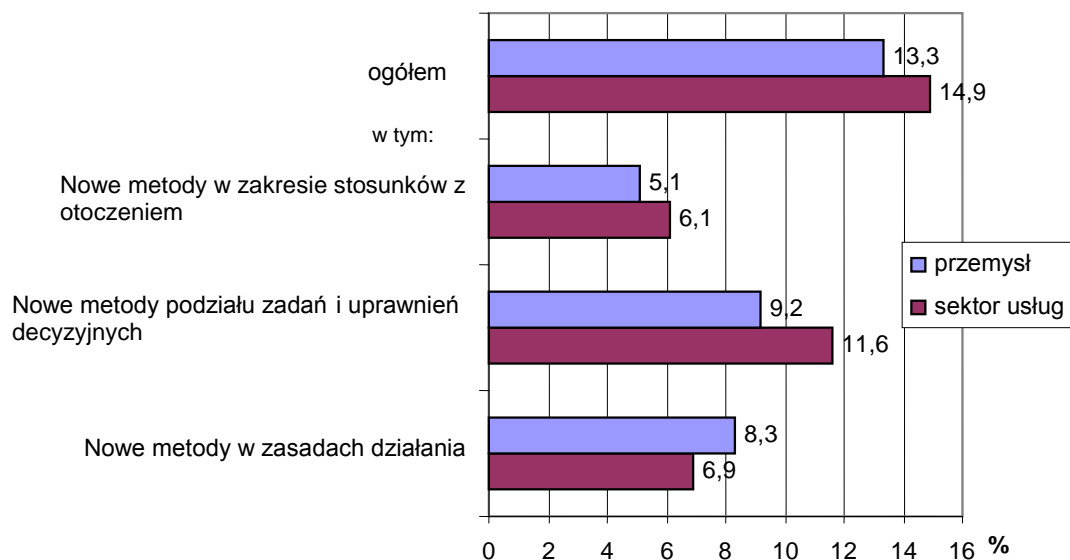
innowacje marketingowe⁵. Ogółem innowacje organizacyjne lub marketingowe wprowadziło 19,7% przedsiębiorstw w przemyśle i 19,8% w sektorze usług.

Przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowacje organizacyjne i marketingowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2006-2008 według klas wielkości

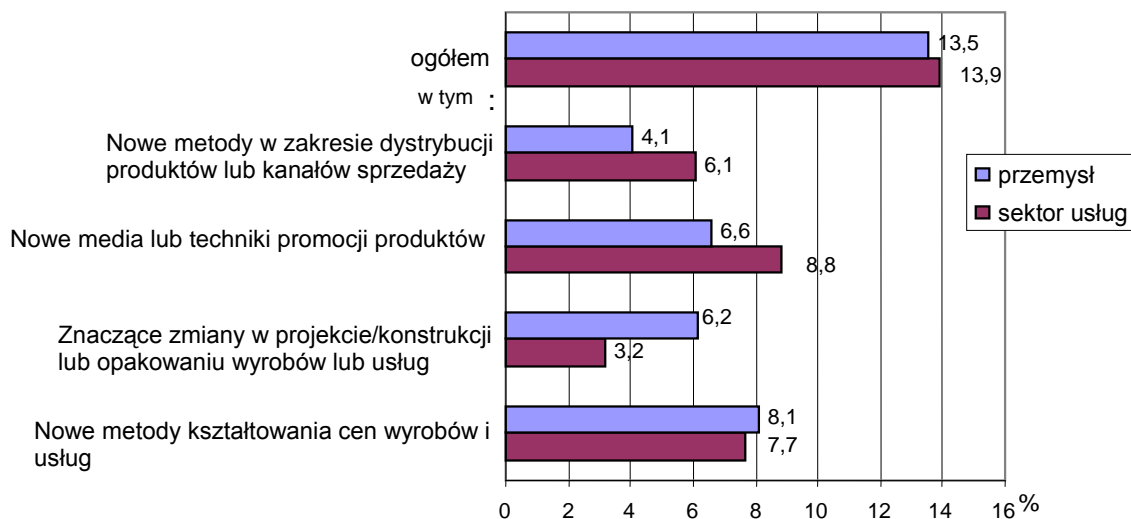
Wyszczególnienie	przedsiębiorstwa o liczbie pracujących		
	10-49	50-249	powyżej 249
Innowacje organizacyjne			
Ogółem przemysł.....	9,0	19,8	43,7
Górnictwo.....	6,7	17,5	50,0
Przetwórstwo przemysłowe	9,1	20,1	43,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	7,2	15,1	44,7
Ogółem sektor usług	12,0	24,1	42,7
Handel hurtowy i komisowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	10,7	22,8	37,7
Transport, Działalność wspomagająca transport oraz Działalność związana z turystyką.....	9,9	11,4	34,0
Poczta i telekomunikacja	15,8	43,8	81,0
Pośrednictwo finansowe	23,7	38,4	56,5
Informatyka	28,2	50,7	60,5
Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz Badania i analizy techniczne	9,8	26,5	42,9
Innowacje marketingowe			
Ogółem przemysł.....	10,9	17,4	33,2
Górnictwo.....	7,7	9,7	18,8
Przetwórstwo przemysłowe	11,1	18,3	34,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2,3	3,8	22,0
Ogółem sektor usług	11,9	20,0	35,9
Handel hurtowy i komisowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	12,8	21,9	36,5
Transport, Działalność wspomagająca transport oraz Działalność związana z turystyką.....	8,6	9,0	25,8
Poczta i telekomunikacja	19,4	47,9	81,0
Pośrednictwo finansowe	19,1	27,6	46,3
Informatyka	17,9	34,6	41,9
Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz Badania i analizy techniczne	4,6	10,8	23,8

⁵ **Innowacja marketingowa** to wdrożenie nowej koncepcji lub strategii marketingowej różniącej się znacząco od metod marketingowych dotychczas stosowanych w przedsiębiorstwie.

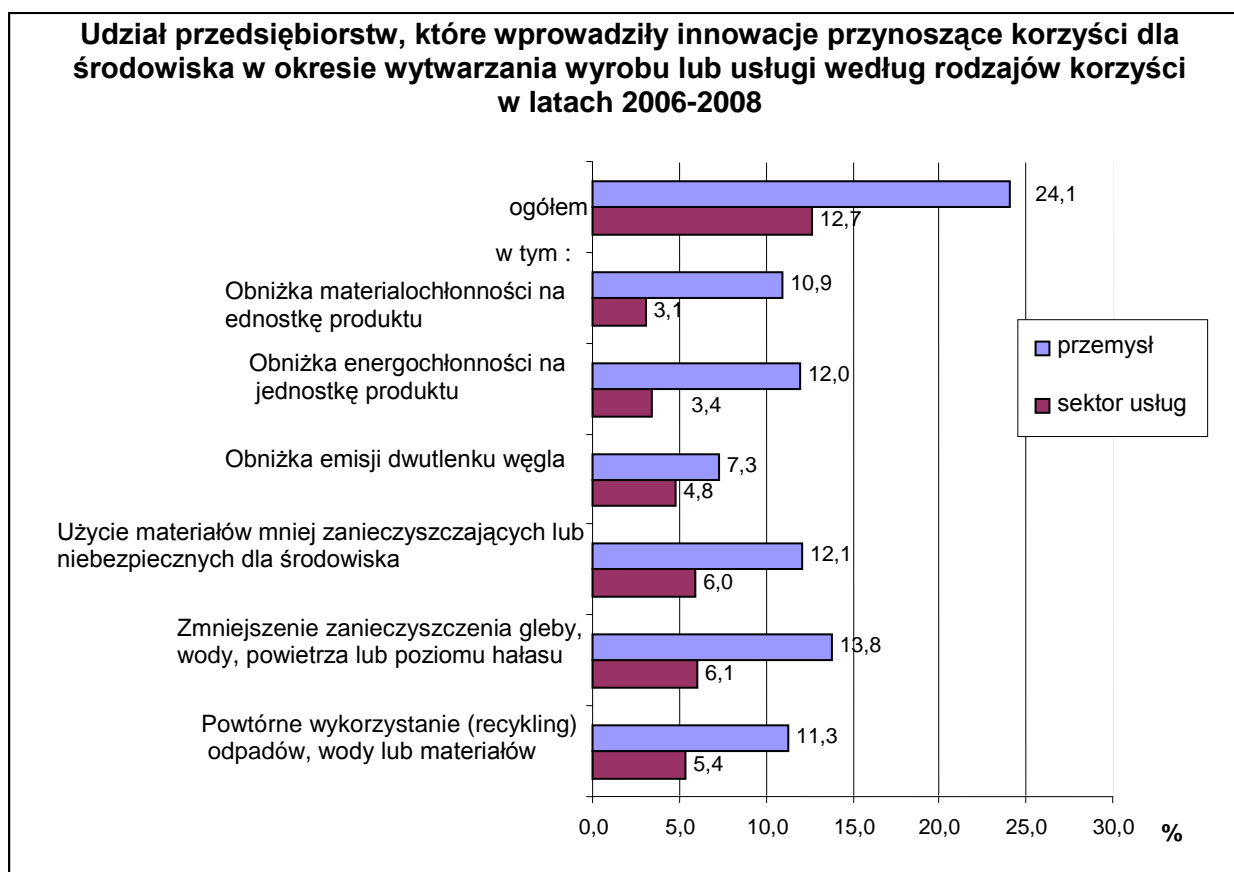
Udział przedsiębiorstw, które wprowadziły innowacje organizacyjne w przemyśle i w sektorze usług w latach 2006-2008 według rodzajów wprowadzonych innowacji

Udział przedsiębiorstw, które wprowadziły innowacje marketingowe w przemyśle i w sektorze usług w latach 2006-2008 według rodzajów wprowadzonych innowacji

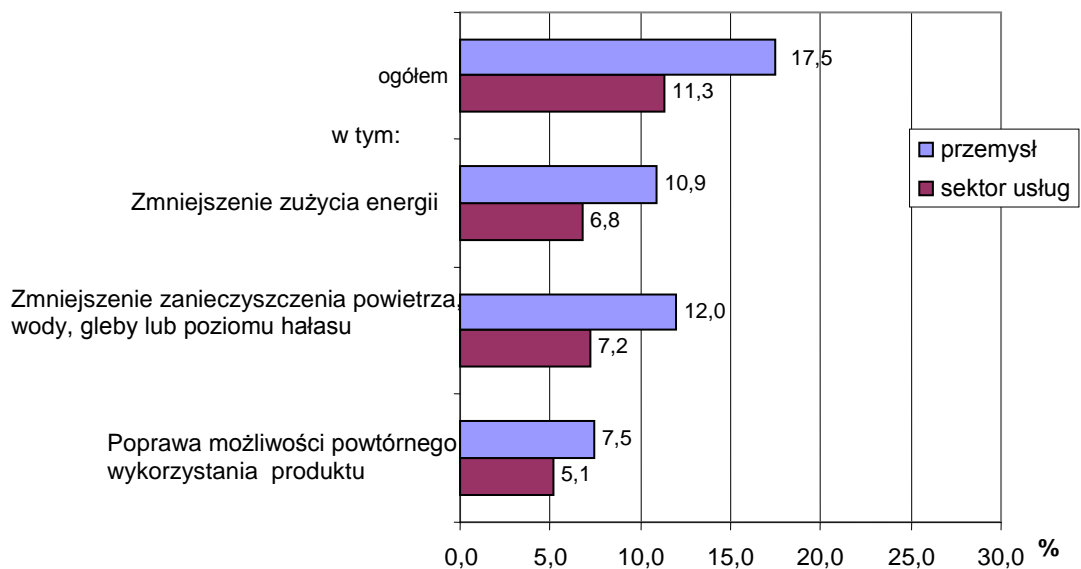

W badaniu działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w latach 2006-2008 po raz pierwszy wprowadzono nową tematykę dotyczącą innowacji przynoszących korzyści dla środowiska⁶ (eko-innowacji). Okazało się, że innowacje takie wprowadziło ogółem w badanych latach 26,2 % przedsiębiorstw przemysłowych i 15,5% przedsiębiorstw w sektorze usług (dotyczy zarówno innowacji przynoszących korzyści dla środowiska w okresie wytwarzania produktu jak i w okresie jego użytkowania/wykorzystywania). Innowacje przynoszące korzyści dla środowiska w okresie wytwarzania produktu wprowadziło 24,1% przedsiębiorstw przemysłowych, a w sektorze usług 12,7%, natomiast innowacje przynoszące korzyści dla środowiska w okresie użytkowania/wykorzystywania produktu odpowiednio 17,5% i 11,3%. Najczęściej jako powód wprowadzenia eko-innowacji wymieniano: *obowiązujące już regulacje dotyczące środowiska* (wskazało tak 11,2% badanych przedsiębiorstw w przemyśle i 6,2% badanych przedsiębiorstw w sektorze usług, a także: *spodziewane w przyszłości regulacje dotyczące środowiska* (7,2% w przemyśle i 3,4% w sektorze usług).

⁶ **Innowacja przynosząca korzyści dla środowiska** (eko-innowacja) to nowy lub istotnie ulepszony produkt (wyrób lub usługa), proces, metoda organizacyjna lub marketingowa które przynoszą korzyści dla środowiska w porównaniu z rozwiązaniami alternatywnymi.

Udział przedsiębiorstw, które wprowadziły innowacje przynoszące korzyści dla środowiska w okresie użytkowania zakupionego wyrobu lub korzystania z usługi przez użytkowników końcowych według rodzajów korzyści w latach 2006-2008

*

Pełne wyniki badania będą dostępne w publikacji „Nauka i Technika w 2008 r.” w grudniu br. oraz „Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2006-2008”, która ukaże się w październiku 2010 roku.